

یادگار
فخرالدین جراحی

۱۴۳۳
طوف سالی
Yadigar-1

Fahreddin Cerrahi

*

Aziz çıkar onadır ikrarımız

“Fahreddin Efendi Padişahımız”

1386

عزیز چیقارا و که در اکرار مز
فخرالدین افندی پادشاهمز

۱۳۷۶

Yadigar-1
Fahreddie Cerrahi

*

Aziz çıkar onadır ikrarımız
“Fahreddie Efendi Padişahımız”

1386

Beyan-ı Meram

Bu varakpare-i perişanı tanzimden muradımız arz-ı ta'zim, izhar-ı muhabbet ve selamet ile Fahreddin Efendimiz'in namın yad etmektir. Zira Fahreddin Efendi bir nutk-u şerifinde şöyle buyurmaktadır:

“Selametle yad için namım size bir yadigardır bu”

Efendim bizler Evliyaullah hazeratının kadr-i alilerini bilmek iddiasında değiliz. Bu bizim için mümkün görünmemektedir. Ancak şu var ki bir genç ayrı dünyalardan da olsa, asla kavuşma ümidi olmasa da bir kızı sevse yine muhabbetini ifade eder, duramaz. Muhabbetin gereği izhardır. Sünnet-i ilahiye de bir Hadis-i Kudsi'ye göre bu yönde tecelli etmektedir ki bizler bu hilat-i ariyyeti giydik.

Yani zaman geçmekle bizler bu konularda söz söylemeye ehil hale gelecek değiliz, ya da belki geliriz belki gelmeyiz. Lakin, muhabbet şimdidir, ve bu andadır, yarının hatta bir an sonrasının ne olacağı bizim bilgimiz ve malumatımız dahilinde değildir. Dem bu demdir...

Dünyaya geldik, maceralara düşer olduk ve Hazret-i Pir-i Münir-i Destgir Efendimiz'in eşliğine düştük. Bendesiz olmaya liyakatimiz yoktur, amma muhabbet demin söylemekten başkaca da çaremiz de yoktur.

Hazret-i Pir'in eşliğinin hayatiyetini devam ettirmesinde yakın tarihimizde Fahreddin Efendimiz'in çok müstesna bir rol oynamış olduğunu anlıyoruz. Zira tarihin her ü merc olduğu koca bir imparatorluğun çatırdayıp dağıldığı, ve türlü hadisatın cereyan ettiği zorlu bir zaman diliminde firaseti, kuvve-yi kudsiyesi ve nev-i şahsına münhasır şahsiyeti ile Hazret-i Pir'in ocağının tütmeye devam etmesini sağlamıştır. Ve öyle evlatlar yetiştirmiştir ki cihana şule vermişlerdir.

Şimdi bizim maksadımız “Karagümrük Kutbu Fahri Baba”nın namını selametle, dilimiz döndüğünce yad etmektir...

Çalışmaya **YADİGAR-I FAHREDDİN CERRAHİ** ismini verdik ki Fahreddin Efendi'nin nutkuna nispet ettik ve hem de terki, aded-i ebced ile çalışmanın tanzim tarihini de vermektedir. Bu çalışmada Fahreddin Efendimiz ile ilgili acizane düşmek nasip olan bir takım tarihlere, ve zaman içerisinde husule gelen hissiyatımızı ifade eden manzumelere yer verdik.

Görüş ve önerileri ile katkıda bulunan Nureddin Ergür Beyefendi'ye ve Osmanlıca tashihler hususunda yardımlarını esirgemeyen Meliha Sarıkaya Hanımefendi'ye teşekkürü borç biliriz. Bunun dışında kul eksiksiz olmaz. Bu naçizane çalışmada görülebilecek eksikler fakire aittir.

Himmet erenlerden,

Tevfik Allah'tandır....

Fahredden Efendi için acizane iki manzumemiz:

Hak-i Pay-i Pir Nureddin'iz
Fahri Aşki hem Muhibbi'yiz
Cihana bedel her birimiz
Aşk-ı Muhammed ile mestiz..

*

Can-ı Halveti Cerrahi'yiz
Tavrımız hoştur kalenderiz
Cihana ruhtur nefesimiz
Aşk-ı Muhammed ile pestiz..

*

Çekip Zülfekar-ı Tevhid'i
Kurban ederiz nefis-i pelidi
Fakiri şeyhi cediti hafidi
Aşk-ı Cerrahi'yle der-destiz..

*

Her çiçekten bir tad alırız
Aşık kalplerden yad alırız
Zikr-i Tevhid ile şad oluruz
Tatlıdır balımız, şerbetiz..

*

Erenlerin aşk meydanında
Canlar satılır pazarında
Pirimiz bezm-i nazarında
Aşk-ı Cerrahi'yle Elest'iz..

*

Canımız aşkla doğurmuşlar
Harcımız aşkla yoğurmuşlar
Adımızı Fahri koymuşlar
Aşk-ı Cerrahi'yle ser-mestiz..

Fahr-i Nureddin Fahreddin'imiz var

Ana bizim ezelden bey'atimiz var

Muhibbi'nin tuttuđu aynadan

Daim görünen Vechullah'imiz var

*

Tecdid etmiş meydan-ı Aşk'ı aşkla

Aşki şehadet etmiş didar-ı vasla

Muhibbi yanmış ol Cemal-i Yar'a

Fahr-i Cerrahi Beytullah'imiz var

*

Misl-i Pir vakur mu vakur

Savtı gür, sesi billur

Bahşeder gönle huzur

Ekber Zikrullah'imiz var

*

Feylezof bakmaz gayra

Sırr-ı Feta Fahri Baba

Canlar kurban olsun sana

Ekmel Kurbullah'imiz var..

Tarih-i Gevher-i Veladet-i Fahreddin Cerrahi (ks)

“HAZRET-İ KUTB”

1302

Diğer Veladet-i Fahreddin Cerrahi (ks)

Fakir Sadi HU düştü:

Geldi aleme sahib-i “Tebşirat”

1313 (Tebşirat)-11 (Hu)=1302

Veladet-i Fahreddin Cerrahi (ks)

Sorarlarsa kimedir nispetiniz:

“ **Ebuna Şeyhün Kebir**’ ve Aziz ”

1302 (tam tarih)

Bu tarihteki “Ebuna Şeyhun Kebir” ibaresi Kur’an’da Hazret-i Musa kıssasında Hazret-i Musa’nın Hazret-i Şuayb’ın kızları ile karşılaşması ve onlara ne için orada olduklarını sorması üzerine Hazret-i Şuayb’ın kızlarının verdiği cevap olarak geçmektedir.

İrtihal-i Fahreddin Efendi(ks)

‘AZİZ’ ÇIKAR ONADIR İKRARIMIZ

“FAHREDDİN EFENDİ PADİŞAHIMIZ”

1386

Kutb-i Cihan Emin-i Murşid-i Dervişan
Melik'ül-Hakk Varis-i Üns'ir-Rahman
Sahib'üz-Zaman Veliyy-i Zül-Celal-i vel-Ikram
Güher-i Devran vü feth-i bab-i irfan
Feyz-i Sübhan dürr-i ins ü can
Fahr-i reh kenz-i ilm-i ledünn
Pişuva-i tarik bürhan-i aşk-i Vedud
Yed-i tula-i ashab-i ilm-i tabirat
Kurb-i Sultan sefer-i aşk-i suzan
Sadefçe-i meydan-ı dil vestakbelel-Ferkadan
Dürr-i yekta-i Aliyy ser-bülend-i merdan
Bürç-i ufk-i Cerrahi dertlilere derman
Sultan-i İlahi serdefter-i sadikan
Bedr-i Aziz sebeb-i feyz-i bendegan
Ayn-i rah-i Cerrahi Şah-ı Aşikan
Kutb'ül-Mürşidin karib-i Dar'ül-Eman
Nur-i Ayn-i Cerrahi nehar-ı Aşikan
Saki-i Aşk-i Hüda hikem-i Yezdani
Gonca-i gül-i İlahi Kutb-i Sübhani
Şeyhimiz Efendimiz ve Sultan-ı Dilimiz
Cenab-i Şeyh-i Ekber Eman-ı Canan
Ayn-i Kevser bedel-i Hayat-ı Cavidan
Hankah-i Cerrahi'de Ser-Feda-i Can
Bende-i Sahib-i Zülfikar yed-i Eman

قطب جهان امین مرشد درویشان
ملیک الحق وارث انس الرحمن
صاحب الزمان ولی ذوالجلال والاکرام
گهر دوران و فتح باب عرفان
فیض سبحان در انس و جان
فغور کنز علم لدن
پیشوا طریق برهان عشق و دود
ید طولی اصحاب علم تعبیرات
قرب سلطان سفر عشق سوزان
صدفچه میران دل واستقبل الفرقان
دریکتا علی سر بلند مردان
برج اقیح جراح درد لیله درمان
سلطان الهی سرد قمر صادقان
بدر عنبر سبب فیض بندگیان
عین راه جراحی شاه عاشقان
قطب المرشدین قریب دارالامان
نور عین جراحی نهار عاشقان
ساقی عشق خدا حکم یزدانی
نخچه کل الهی قطب سبحانی
نشیختن افندیمن و سلطان دلن
جناب نبیخ اکبر امان جانان
عین گوشر بدل حیات جاودان
خنتقا ه جراحیده سرفدا جان
بنده صاحب ذوالفقار ید امان

Hu Kutb-i Alem-i Hu Fahri Cerrahi
Hu Kandil-i Hu Kutb'ül-Alem Fahri
Sadi hasil-i kelam: "Murg-i Tufan"
"Küllih hüve'l-gavvas'ül-umman"

هو قطب علم هو فخری جراحی
هو قندیل هو قطب العالم فخری
سعدی حاصل کلام: "مرغ طوفان"
"کله هو الغواص العممان"

Hazretimiz Hankah-ı Hazret-i Pir Nureddin Cerrahi'nin 18'inci postnişini olduğu veçhile himem-i ruhaniyeleri ile her bireri tam tarih veren 18 misra tertib etmek niyetiyle başlamışken bu 28 misra'ya kadar ulaştı. Tevfik Allahtan'dır, sürç-i lisan eylediysen affola...

رمضان شریف / ۱۴۳۳

هو
سعدی

İrtihal-i Fahreddin-i Cerrahi (ks)

Canından bergüzar meydan-ı Aşk'ın tecdidi

Peşinden gitti Al-i Manevi Aşki Muhibbi

Dar-ı Beka'yı Feylezof ihtiyar etti:

“Hu Kandil-i Hu Kutb'ül-Alem Fahri”

1386

Fahreddin Efendi (ks) için bir diğer manzumemiz:

Muhibbi ab-ı Kevser

Aşki ile beraber

Fahri Haydar-ı Kerrer

Aşk ile muhabbet farz

Huzur-u Pir'de niyaz

Gönülde tevhid biraz

Feylezof cümleden yeğ

Aşk ile muhabbet farz

Devrin Şairlerin İsmet Bey'in pek hoş beyti:

Zeban-ı Pirimiz Fahr-i fahrimiz

Sırr-ı ma'rifette ma'na bahrimiz

Hazret-i Fahreddin Kevser sakimiz

Gönlümüz o nurun mübtelasıdır

İrtihal-i Fahreddin-i Cerrahi (ks)

'Cerrahi' çıkar Ferkadan mana:

“Karagümrük Kutbu Fahri Baba”

1608-222 (Cerrahi)= 1386

“Olduğu çün bab-ı Pir'de hak-i pay-i fukara

Karagümrük Kutbu olmuş galiba Fahri Baba”

Muhibbi Divanı, s.7

Vefk-i Veladet-i Fahreddin Cerrahi (ks)

Cenan-ı Cerrahi dürr-i Sübhan riyh-i Hakk gevher-i Aziz
Rind-i Yezdan sırr-ı Cavidan nikab'ül-Mennan emr-i Ledünn
Kutb-i Bari merd-i Yezdani ber'ül-Eman ıtr-ı İlahi
Kerem-i Deyyan zühre-i Hannan bedr'ül-Halim burc-u Kutbi
10x1302

Bu tarih "vefk" usul üzere tertib olunmuştur ve en az 10 adet tam tarih vermektedir.

Veladeti için tarih:

Çifte Hu gönülden
"Fahreddin Erenden"
1302

Yine veladeti için:

"Kutb'ül-Alem Fahreddin-i Veli" – 1304-2

Yine veladeti için:

Çıktı bir yıldız güneş misali
Geldi aleme "Ülker-i Halveti"
1303-1= 1302

İrtihal-i Fahreddin-i Cerrahi (ks):

Gelip bir fakir Sadi okudu Kur'an-ı Azim'de tarihi
"HÜVE'L-GAFUR'UL-VEDUD" irtihal-i Fahreddin-i Cerrahi
1386 (BURUC Suresi 14.ayet)

İRTİHAL-İ FAHREDDİN CERRAHİ (KS)

Kutb-i Cihân, Emîn-i Mürşid-i Dervîşân
Melik'ül-Hakk, Vâris-i Üns'ir-Rahman
Sâhib'üz-Zamân, Veliyy-i Zül-Celâl-i vel-İkrâm
Güher-i Devrân vü feth-i bâb-ı irfân
Feyz-i Sübhân, dürr-i ins ü cân
Fahr-i reh, kenz-i ilm-i ledünn
Pişuvâ-i tarîk, bürhân-ı aşk-ı Vedûd
Yed-i tülâ-i ashâb-ı ilm-i tabirât
Kurb-i Sultân, sefer-i aşk-ı suzân
Sadefçe-i meydân-ı dil vestakbelel-Ferkadân
Dürr-i yektâ-i Aliyy, ser-bülend-i merdân
Burc-i ufk-i Cerrâhî, dertlilere dermân
Sultân-ı İlâhî, serdefter-i sâdikân
Bedr-i Azîz, sebep-i feyz-i bendegân
Ayn-ı râh-i Cerrâhî, Şâh-ı Âşıkân
Kutb'ül-Mürşidîn, karîb-i Dâr'ül-Emân
Nûr-i Ayn-i Cerrâhî, nehâr-ı Âşıkân
Sâkî-i Aşk-ı Hüdâ, hikem-i Yezdânî
Gonca-i gül-i İlâhî, Kutb-i Sübhânî
Şeyhimiz Efendimiz ve Sultân-ı Dilimiz
Cenâb-ı Şeyh-i Ekber, Emân-ı Cânân
Ayn-ı Kevser, bedel-i Hayât-ı Câvidân
Hankâh-ı Cerrâhî'de Ser-Fedâ-i Cân
Bende-i Sâhib-i Zülfikâr, yed-i Emân
Hû Kutb-i Âlem-i Hû Fahrî Cerrâhî
Hû Kandil-i Hû Kutb'ül-Âlem Fahri

Sâdî hâsıl-ı kelâm: "Murg-i Tufân"

"Küllih hüve'l-gavvâs'ül-ummân"

Fakir irtihali için düşmek nasip olan ve her bireri tam tarih veren 28 mısralık tarih manzumesinde MURG-İ TUFAN ifadesini kullandık. Murg-i Tufan, Farsî lisanında olup 'Fırtına Kuşu' manasına gelmektedir. Fahreddin Efendimiz gerçekten de dünyamızın fırtınalı bir zamanında yaşamış ve büyük zorluklar içerisinde Hazret-i Pir'in sefinesini mahir bir kaptan misali salim sulara seyr ü sefer ettirmiştir.

Kıt'a:

Umman-ı Hakk'a yelken açmışım

Olsa n'olur sefinesi Mansur-dar

Bir bahr-i bi-payana dalmışım

Olsa n'olur definesi ah ü zar..

Fahreddin Efendi yine nutkunda şöyle buyuruyor:

"Kemal-i aşk ü şevk ile edince zikr ü devranı

Unutmayın bu Fahri'yi size benden bir ricadır bu

Selamet olduğu çün müştak fehmi eya yaran

Selamete yad için namım size bir yadigardır bu"

Bu çalışma Fahreddin Efendi'yi yad etmek için oldukça kifayetsizdir. Zira fakir yaş olarak zat-ı devletpenahilerinin devresine yetişemediğim gibi böyle müstesna bir Kutb-u Alem'in vasfını dile getirmek için de dil-ı acizimiz yetersizdir. Ancak muhabbet taraf tutmaktır bir yandan da, ki maksadımız da izhar-ı muhabbet idi...

Sürç-i lisanımız affola...

Hu...